

## ธนาคารขยะรีไซเคิล

### เทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

เทศบาลนครอุดรธานีเป็นชุมชนเมืองขนาดใหญ่ที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น เนื่องจากเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ สังคมและความเจริญทางด้านวัตถุต่างๆ ของจังหวัดอุดรธานี ซึ่งก่อให้เกิดการบริโภคทรัพยากรชนิดสิ้นเปลืองเพื่อใช้ในชีวิตรประจำวันเป็นปริมาณมาก ผลที่ตามมาคือความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะที่เกิดจากปริมาณขยะมูลฝอยในชุมชนที่เพิ่มขึ้นทุกวัน ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากรและอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของเทศบาล ส่งผลให้เทศบาลต้องสูญเสียงบประมาณจำนวนมากเพื่อจัดการกับปัญหาปริมาณขยะในแต่ละปี

ปัญหาปริมาณขยะที่เพิ่มมากขึ้นได้นำมาซึ่งความพยายามของเทศบาลนครอุดรธานีที่จะหาแนวทางแก้ไขโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการกับขยะมูลฝอยด้วยตนเอง เทศบาลจึงเห็นควรให้มีการจัดทำโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน  
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ : เมืองอุดรธานี  
จังหวัด : อุดรธานี

ประชากร : 155,712 คน

พื้นที่ : 47.70 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :  
เทศบาลนคร

การเลือกตั้ง : ทางตรง

### วิถีใหม่

ปี 2543 เทศบาลนครอุดรธานี จึงจัดทำโครงการ "ธนาคารขยะรีไซเคิล" เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนและโรงเรียนในเขตเทศบาลได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยกับเทศบาล โดยการร่วมคัดแยกขยะมูลฝอยที่ยังมีประโยชน์ในชุมชนและโรงเรียน เพื่อไปจำหน่ายสร้างรายได้เสริมให้กับตนเองและชุมชน ซึ่งเป็นการลดปริมาณขยะที่เทศบาลต้องบริหารจัดการให้น้อยลง รวมถึงเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนในพื้นที่

### ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. การเตรียมการจัดทำโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล
  - ชุมชน 5 ชุมชน และโรงเรียน 2 โรงเรียนเข้าร่วมเป็นโครงการนำร่องธนาคารขยะรีไซเคิลของเทศบาล
  - คัดเลือกคณะกรรมการธนาคารขยะเพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการขยะภายในชุมชนและโรงเรียน ดังนี้
    - แต่งตั้งคณะกรรมการธนาคารขยะของชุมชน จำนวน 10 คน โดยคัดเลือกจากประชาชนในชุมชน
    - แต่งตั้งคณะกรรมการธนาคารขยะของโรงเรียน จำนวน 5 คน โดยคัดเลือกจากครูในโรงเรียน
  - จัดอบรมการบริหารจัดการขยะและการคัดแยกขยะประเภทต่างๆ ให้กับคณะกรรมการธนาคารขยะของชุมชนและโรงเรียนโดยวิทยากรจากเทศบาลและศูนย์นานาชาติเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
  - จัดสร้างโรงเรือนและจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการธนาคารขยะให้กับชุมชนและโรงเรียน เช่น รถเข็นขยะ ตาข่าย ถังแยกประเภทขยะและสมุดนำฝาก
  - จัดเตรียมสถานที่ในการเก็บรวบรวมขยะภายในโรงเรียน โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ช่องและทำป้ายบอกราคา ตามประเภทของขยะ คือ ขวดแก้ว พลาสติก กระดาษ และเหล็ก

- กำหนดเวลาทำการของธนาคารขยะ ดังนี้
  - ธนาคารขยะรีไซเคิลของชุมชน เปิดทำการทุกวันคือ
    - วันจันทร์ – วันศุกร์ เปิดดำเนินการ เวลา 16.00 – 18.00 น.
    - วันเสาร์ – วันอาทิตย์ เปิดดำเนินการ เวลา 08.00 – 18.00 น.
  - ธนาคารขยะรีไซเคิลของโรงเรียน เปิดทำการ วันจันทร์ – วันศุกร์ โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ
    - เวลา 07.40 – 08.00 น.
    - เวลา 12.00 – 12.45 น.
- 2. การดำเนินการโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลในชุมชนและโรงเรียน
  - เปิดรับสมัครสมาชิกของธนาคาร โดยไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น
  - สมาชิกคัดแยกวัสดุรีไซเคิลและนำมาฝากแก่เจ้าหน้าที่ธนาคาร โดยเจ้าหน้าที่จะทำการบันทึกจำนวนเงินตามที่นำวัสดุรีไซเคิลมาจำหน่ายลงในเอกสารนำฝาก เพื่อเป็นหลักฐานในการถอนเงิน
  - คณะกรรมการธนาคารขยะของแต่ละชุมชนและโรงเรียนติดต่อพ่อค้ารับซื้อของเก่าเพื่อสำรวจราคา ประเภทและวัสดุที่รับซื้อเดือนละครั้ง ( ช่วงต้นเดือน )
  - คณะกรรมการธนาคารขยะของแต่ละชุมชนและโรงเรียน จะติดต่อพ่อค้ารับซื้อของเก่ามารับซื้อขยะรีไซเคิลเดือนละครั้ง ( ช่วงปลายเดือน )
  - จัดให้เจ้าหน้าที่ส่วนงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเข้าตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของธนาคารขยะรีไซเคิลของชุมชนและโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ทุก 6 เดือน / 1 ครั้ง

## การระดมทรัพยากร

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ค่าใช้จ่าย/ การลงทุน | งบประมาณของเทศบาลนครอุดรธานี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ก่อสร้างธนาคารขยะ 6 แห่ง จำนวน 200,000 บาท</li> <li>2. จัดซื้อถังขยะจำนวน 100,000 บาท</li> <li>3. ค่าใช้สอยวัสดุ จำนวน 60,000 บาท</li> <li>4. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำนวน 50,000 บาท</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| อุปกรณ์/เครื่องมือ   | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. โรงเรือนจัดเก็บขยะ</li> <li>2. ถังคัดแยกขยะ</li> <li>3. รถเข็นขยะ</li> <li>4. สมุดนำฝาก</li> <li>5. เครื่องคิดเลข</li> <li>6. ดาซัง</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| บุคลากร              | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. คณะกรรมการธนาคารขยะในชุมชนของแต่ละชุมชน ทำหน้าที่รับซื้อ – ฝากขยะ จำนวน 1 คน ทุกวัน</li> <li>2. คณะกรรมการของธนาคารขยะในโรงเรียนแต่ละโรงเรียน ทำหน้าที่ควบคุมการบริหารจัดการงานในธนาคาร จำนวน 1 คน 5 วัน / สัปดาห์</li> <li>3. นักเรียนของแต่ละโรงเรียน ทำหน้าที่รับซื้อ – ฝากขยะ จำนวน 5 คน 5 วัน / สัปดาห์</li> <li>4. เจ้าหน้าที่ส่วนงานสาธารณสุขของเทศบาล ทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานธนาคารขยะของแต่ละชุมชนและโรงเรียน</li> <li>5. วิทยากรจากเทศบาลและศูนย์นานาชาติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทำหน้าที่อบรมให้ความรู้ในการบริหารจัดการขยะให้กับตัวแทนจากชุมชนและโรงเรียนในพื้นที่</li> </ol> |

## ขั้นตอนในการดำเนินการ

| วัน เดือน ปี | กิจกรรมที่ทำ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ผู้รับผิดชอบ                                           |
|--------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| ต้นปี 2543   | เทศบาลพบปัญหาปริมาณขยะที่ทางเทศบาลต้องบริหารจัดการเป็นจำนวนมากในแต่ละวัน และต้องการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหาปริมาณขยะที่มีจำนวนมาก                                                                                                                                                                                                                                                                                           | เทศบาล                                                 |
| ปี 2543      | ปลัดเทศบาลนำเสนอปัญหาในที่ประชุมสภาเทศบาล ได้ข้อสรุปว่าควรดำเนินโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล ซึ่งนอกจากจะสามารถแก้ไขปัญหามลพิษที่มีเป็นจำนวนมากให้ลดน้อยลงได้ ยังเป็นการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน                                                                                                                                                                                                             | ปลัดเทศบาล/<br>สภาเทศบาล                               |
| ปี 2543      | ปลัดเทศบาลเขียนโครงการและนำเสนอโครงการต่อสภาเทศบาลเพื่ออนุมัติโครงการ โดยสภาเทศบาลให้การอนุมัติโครงการ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ปลัดเทศบาล/<br>สภาเทศบาล                               |
| ปี 2543      | คณะผู้บริหารเทศบาล เจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขและเจ้าหน้าที่ส่วนงานช่างสุขาภิบาลของเทศบาล ศึกษาดูงานโครงการธนาคารขยะที่จังหวัดพิษณุโลก เพื่อนำมาปรับใช้กับโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลของเทศบาล                                                                                                                                                                                                                                                             | คณะผู้บริหาร<br>เทศบาล/<br>เจ้าหน้าที่กอง<br>สาธารณสุข |
| ปี 2543      | ประสานงานกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศ "ศูนย์นานาชาติเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน" ในการจัดส่งวิทยากรมาอบรมให้ความรู้กับตัวแทนชุมชนและโรงเรียนในพื้นที่ ถึงวิธีการบริหารจัดการขยะในชุมชนด้วยตนเอง                                                                                                                                                                                                                                                  | เทศบาล                                                 |
| ปี 2543      | ประชาสัมพันธ์โครงการธนาคารขยะรีไซเคิลไปยังชุมชนและโรงเรียนในเขตเทศบาลนครอุดรธานี โดยชุมชนและโรงเรียนใดที่สนใจเป็นชุมชนและโรงเรียนนำร่องในการดำเนินโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลร่วมกับเทศบาล ให้จัดส่งตัวแทนหรือคณะทำงานเข้ารับการอบรมในการปฏิบัติตามโครงการ                                                                                                                                                                                             | เทศบาล                                                 |
| ปี 2543      | มีชุมชน 5 ชุมชน และโรงเรียน 2 โรงเรียนในเขตเทศบาลนครอุดรธานี แสดงความจำนงในการเข้าร่วมโครงการกับเทศบาล โดยประกอบด้วยชุมชนและโรงเรียน ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> <li>• ชุมชนบ้านเตื่อ</li> <li>• ชุมชนคลองเจริญ</li> <li>• ชุมชนพิบูลย์</li> <li>• ชุมชนศรีพินิจ</li> <li>• ชุมชนเทศบาล 3</li> <li>• โรงเรียนเทศบาล 2</li> <li>• โรงเรียนเทศบาล 3</li> </ul>                                                                          | ชุมชน 5 แห่ง<br>และโรงเรียน 2 แห่ง                     |
| ปี 2543      | ชุมชนทั้ง 5 แห่ง และโรงเรียนทั้ง 2 แห่ง ที่เข้าร่วมโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลกับเทศบาล จัดตั้งคณะกรรมการบริหารธนาคารขยะของชุมชนและโรงเรียน โดย <ul style="list-style-type: none"> <li>• ชุมชนแต่ละชุมชนจัดตั้งคณะกรรมการฯ จำนวน 10 คน โดยคัดเลือกจากชาวบ้านในชุมชน เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการขยะของชุมชน</li> <li>• โรงเรียนแต่ละโรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการฯ จำนวน 5 คน โดยคัดเลือกจากครูในโรงเรียน เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการขยะในโรงเรียน</li> </ul> | ชาวบ้านใน<br>ชุมชน/<br>ผู้บริหารของ<br>โรงเรียน        |
| ปี 2543      | เทศบาลจัดอบรมความรู้ในการคัดแยกขยะ ขยะประเภทต่างๆ และการบริหารงานองค์กรให้กับคณะกรรมการธนาคารขยะของชุมชนและโรงเรียน โดยวิทยากรจากเทศบาลและศูนย์นานาชาติเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน                                                                                                                                                                                                                                                                    | เทศบาล                                                 |

| วัน เดือน ปี | กิจกรรมที่ทำ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ผู้รับผิดชอบ                                               |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| 2543         | เทศบาลสนับสนุนอุปกรณ์ในการดำเนินงานธนาคารขยะรีไซเคิล เช่น สมุดนำฝาก ตาชั่งและรถเข็นขยะ รวมทั้งโรงเรือนของธนาคารขยะ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | เทศบาล                                                     |
| 2543         | ชุมชน 5 ชุมชน และโรงเรียน 2 โรงเรียน จัดเตรียมความพร้อมของสถานที่ในการเก็บรวบรวมขยะ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ชุมชน/<br>โรงเรียน                                         |
| 2543         | คณะกรรมการธนาคารขยะของชุมชนและโรงเรียน ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์โครงการธนาคารขยะรีไซเคิลให้กับนักเรียนในโรงเรียน และประชาชนในชุมชนของตนได้รับทราบรายละเอียดของธนาคารขยะในชุมชนและโรงเรียน                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | คณะกรรมการ<br>ธนาคารขยะ                                    |
| 2543         | ธนาคารขยะรีไซเคิลของชุมชนและโรงเรียน เปิดรับสมัครสมาชิกของธนาคาร โดยเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ต้องลงรายละเอียดของสมาชิกในเอกสารทะเบียนลูกค้า เพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินงานของธนาคาร                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ธนาคารขยะ<br>รีไซเคิลของแต่ละ<br>ชุมชนและ<br>โรงเรียน      |
| 2543         | คณะกรรมการธนาคารขยะ ทำหน้าที่สำรวจข้อมูลจากร้านรับซื้อของเก่าเดือนละครั้ง เช่น ราคา ประเภทและวัสดุที่รับซื้อ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | คณะกรรมการ<br>ธนาคารขยะ                                    |
| 2543         | ขั้นตอนการฝาก-ถอน <ul style="list-style-type: none"> <li>สมาชิกดำเนินการคัดแยกวัสดุรีไซเคิลและนำมาฝากในวันทำการ เจ้าหน้าที่คัดแยกประเภทและจำนวน ชั่งน้ำหนักเพื่อคำนวณมูลค่าเป็นจำนวนเงินตามที่ระบุไว้ บันทึกลงในเอกสารใบนำฝาก ในกรณีที่สมาชิกต้องการถอนเงินต้องกรอกเอกสารใบถอนให้กับเจ้าหน้าที่เช่นเดียวกัน</li> <li>เจ้าหน้าที่บันทึกรายละเอียดเลขที่สมาชิก ประเภทวัสดุ และจำนวนเงินลงในเอกสารใบสรุปการนำฝาก จากนั้นจึงนำยอดเงินบันทึกลงในสมุดคู่ฝาก เพื่อเป็นหลักฐานในการฝาก-ถอน ของสมาชิก จากนั้นจึงคืนใบนำฝากให้กับสมาชิก</li> <li>สำหรับผู้ที่มีได้เป็นสมาชิกธนาคาร เมื่อนำขยะรีไซเคิลมาจำหน่ายให้กับธนาคาร เจ้าหน้าที่จะดำเนินการชำระเงินให้ทันที</li> <li>ภายหลังการดำเนินการเสร็จสิ้น เจ้าหน้าที่ต้องรวบรวมรายรับ – รายจ่าย และยอดเงินในแต่ละวัน เพื่อสะดวกในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน หากกำไร-ขาดทุนของธนาคาร</li> </ul> <p>*หมายเหตุ ในช่วงแรกของการดำเนินโครงการจะรับฝากขยะจากสมาชิกธนาคารเท่านั้น โดยสมาชิกจะยังไม่ได้รับเงินจากการขายขยะ ต้องรอประมาณ 1 เดือนหลังจากที่ทางคณะกรรมการฯ นำขยะไปจำหน่ายกับทางร้านรับซื้อของเก่าแล้ว จึงแจ้งให้สมาชิกเข้ามารับเงินค่าขยะรีไซเคิล โดยธนาคารขยะจะสะสมเงินกำไรจากการจำหน่ายขยะแต่ละเดือนมาเป็นเงินทุนหมุนเวียนของธนาคารขยะ</p> | เจ้าหน้าที่<br>ธนาคารขยะ<br>ของชุมชนและ<br>โรงเรียน        |
| 2543         | สรุปผลการดำเนินงานในแต่ละเดือนและแจ้งให้สมาชิกของธนาคารทราบ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | คณะกรรมการ<br>บริหารจัดการ<br>ขยะของ<br>ชุมชน/<br>โรงเรียน |
| 2543         | เจ้าหน้าที่ส่วนงานสาธารณสุข เข้าตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของธนาคารขยะรีไซเคิลของชุมชนและโรงเรียน 6 เดือนครั้ง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | เจ้าหน้าที่<br>ส่วนงาน<br>สาธารณสุข                        |
| 2543         | คณะกรรมการธนาคารขยะของชุมชนและโรงเรียน สรุปผลการดำเนินงานธนาคารขยะรีไซเคิลและรายงานให้เทศบาลได้รับทราบ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | คณะกรรมการ<br>ธนาคารขยะ                                    |

## หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

### -- หน่วยงาน/องค์กร --

**องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศ "ศูนย์นานาชาติเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน" (ICSC)**

**คณะกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนและโรงเรียน**

**ชุมชนและโรงเรียนในโครงการนำร่องของเทศบาล**

### -- บทบาทความร่วมมือ --

สนับสนุนการดำเนินงานของโครงการ โดยการจัดส่งวิทยากรมาอบรมความรู้ในการบริหารจัดการขยะให้กับตัวแทนจากชุมชนและโรงเรียนในพื้นที่

สนับสนุนการดำเนินงานของโครงการ โดยการทำหน้าที่บริหารจัดการขยะในชุมชนและโรงเรียนของตน

สนับสนุนการดำเนินงานของโครงการ โดยเข้าร่วมโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลกับเทศบาลนครอุดรธานี

## ประเมินผลความสำเร็จ

### ก่อนการดำเนินการ

1. เทศบาลนครอุดรธานี เป็นชุมชนเมืองที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น เนื่องจากเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครองท้องถิ่น ตลอดจนความเจริญทางด้านวัตถุต่างๆ ทำให้เกิดการบริโภคทรัพยากรชนิดสิ้นเปลืองเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ปริมาณขยะเพิ่มจำนวนมากขึ้นตามไปด้วย ตามอัตราส่วนการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรและการเติบโตทางเศรษฐกิจของเทศบาล ก่อให้เกิดเป็นปัญหาขยะล้นเมืองที่ทางเทศบาลต้องบริหารจัดการมากถึง 160 ตัน / วัน

### หลังการดำเนินการ

1. สามารถลดปริมาณขยะที่ทางเทศบาลต้องรับภาระในการบริหารจัดการมากถึงวันละ 40 ตัน/วัน จึงเหลือปริมาณขยะที่ทางเทศบาลต้องบริหารจัดการต่อวันเพียง 120 ตัน โดย
  - ทั้ง 5 ชุมชน ที่เข้าร่วมเป็นโครงการนำร่องของเทศบาล เฉลี่ยแล้วมีชาวบ้านในชุมชนเข้าร่วมกับโครงการประมาณ 80 – 90 % และในปัจจุบันนี้แต่ละชุมชนมีเงินทุนในการดำเนินงานธนาคารขยะในชุมชนของตนประมาณ 2,000 – 3,000 บาท
  - ทั้ง 2 โรงเรียนที่เข้าร่วมเป็นโครงการนำร่องของเทศบาล เฉลี่ยแล้วมีนักเรียนในโรงเรียนเข้าร่วมกับโครงการประมาณ 60 – 70% และในปัจจุบันนี้แต่ละโรงเรียนมีเงินทุนในการดำเนินงานธนาคารขยะในโรงเรียนของตนประมาณ 3,000 – 4,000 บาท
2. สภาพแวดล้อมของชุมชนและโรงเรียนที่อยู่ในโครงการนำร่องของเทศบาลมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าอยู่อาศัยมากขึ้น
3. เยาวชนและประชาชนในชุมชนนำร่องเห็นคุณค่าของขยะว่าสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ อันจะทำให้เยาวชนและประชาชนเกิดความสำนึกด้านการรักษาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนต่อไป

## อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

| อุปสรรค                                                                 | การแก้ไขปัญหา                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. ประชาชนบางส่วนยังไม่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการคัดแยกขยะมูลฝอยได้ | 1. จัดการรณรงค์ให้กลุ่มผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็งและดำเนินการเชิญชวน รวมถึงโน้มน้าวจิตใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะของชุมชน             |
| 2. คณะกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในบางชุมชนดำเนินงานจัดการขยะไม่ต่อเนื่อง    | 2. กระตุ้นให้คณะกรรมการจัดการขยะมูลฝอยทำงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะของชุมชนมากขึ้น |

## ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การดำเนินกิจกรรมของธนาคารขยะรีไซเคิลประสบความสำเร็จได้ เพราะเยาวชนและประชาชนในชุมชนเห็นความสำคัญของโครงการ และเข้าร่วมดำเนินการจัดการขยะในชุมชนของตนตามโครงการของเทศบาล โดยมีการจัดตั้งคณะทำงานที่มีความชัดเจนและมีการจัดทำระบบบัญชีที่โปร่งใสตรวจสอบได้

## ความยั่งยืนในการดำเนินการ

โครงการนี้มีความต่อเนื่องสูง เนื่องจากเทศบาลมีแผนที่จะขยายการดำเนินโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลออกไปยังชุมชนและโรงเรียนอื่นๆ ในพื้นที่ ให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของเทศบาลนครอุดรธานี

## แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นางสาวอุษณา ปานสูง  
ตำแหน่ง : ปลัดเทศบาล  
หน่วยงาน : เทศบาลนครอุดรธานี  
ที่อยู่ : ถนนพรานพร้าว ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี  
โทรศัพท์ : (042) 325-176 - 85  
แฟกซ์ : (042) 223-266

ชื่อ-นามสกุล : นางสาวศิริลักษณ์ มุงคุณคำขาว  
หน่วยงาน : สำนักการช่างเทศบาลนครอุดรธานี  
ที่อยู่ : ถนนพรานพร้าว ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี  
โทรศัพท์ : (042) 325-176 - 85  
แฟกซ์ : (042) 223-266

**ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิธีใหม่ : พ.ศ. 2543**

|                                       |                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ประเภทของ<br>องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น | เทศบาลนคร                                                                                                                                                                                                          |
| สถานที่ตั้ง                           | ถนนพราหมณ์ ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง<br>อุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 41000                                                                                                                                               |
| ขนาดพื้นที่                           | 47.70 ตารางกิโลเมตร                                                                                                                                                                                                |
| งบประมาณรายจ่าย                       | 584,169,071.02 บาท (ปีงบประมาณ 2543)                                                                                                                                                                               |
| งบประมาณรายได้                        | 647,504,050 บาท (ปีงบประมาณ 2543)                                                                                                                                                                                  |
| จำนวนพนักงานและลูกจ้าง                | 1,263 คน<br>188 คน พนักงานท้องถิ่น<br>129 คน ลูกจ้างประจำ<br>941 คน ลูกจ้างชั่วคราว                                                                                                                                |
| จำนวนประชากร                          | 154,164 คน                                                                                                                                                                                                         |
| จำนวนครัวเรือน                        | 118 ครัวเรือน                                                                                                                                                                                                      |
| ประชากรแฝง                            | 41,761 คน                                                                                                                                                                                                          |
| รายได้เฉลี่ยประชากร                   | 20,000 บาท                                                                                                                                                                                                         |
| ลักษณะของเมืองและ<br>วิถีชีวิตประชาคม | เทศบาลนครอุดรธานีเป็นชุมชนเมืองขนาดใหญ่ที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น เนื่องจากเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ สังคมและความเจริญทางด้านวัตถุต่างๆ ของจังหวัดอุดรธานี ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย รับราชการและรับจ้าง |